

Soạn Văn lớp 8:

Bài Nhớ rừng

Câu 1: Bài thơ chia làm 5 đoạn với nội dung mỗi đoạn:

- Đoạn 1 và đoạn 4: Nói lên niềm uất hận của con hổ khi bị làm một thứ đồ chơi ngang với lũ gấu dở hơi, và cảnh tầm thường, tù túng, nhân tạo giả dối ở vườn bách thú.
- Đoạn 2 và 3: Hồi tưởng cảnh tượng tự do, phóng khoáng nơi núi rừng thời oanh liệt.
- Đoạn 5: Hoài niệm nơi núi rừng khi xưa với giấc mộng ngàn.

Câu 2:

a.

- *Cảnh tượng ở vườn bách thú là cảnh tượng rất tù túng, ngột ngạt.*

+ Đoạn 1: Thể hiện tâm trạng chán ngán, căm hờn, uất ức của con hổ khi bị nhốt trong cũi sắt, bị biến thành thứ đồ chơi, bị xếp cùng *bọn gấu dở hơi, cặp báo vô tư lự.*

+ Đoạn 4: Cảnh tượng vườn bách thú trong mắt con hổ rất đáng khinh: Cảnh là nhân tạo, giả dối, thấp kém, học đòi, không có chút gì mang dáng dấp của rừng núi hoang sơ. => Thái độ ngao ngán, chán ghét cao độ với xã hội đương thời.

- *Cảnh núi rừng hùng vĩ, nơi con hổ ngự trị những "ngày xưa".*

+ Đoạn 2+3: Miêu tả cảnh núi rừng đại ngàn, cái gì cũng lớn lao, cao cả, phi thường: Bóng cả, cây già, gió gào ngàn, nguồn hét núi. Chứa sơn lâm có vẻ đẹp vừa tinh tế vừa dũng mãnh, uy nghi, lại không kém phần mềm mại uyển chuyển.

b.

- Cảnh núi rừng hùng vĩ với "bóng cả cây già" đầy vẻ thâm nghiêm.

- Hùng tráng với âm thanh dữ dội "tiếng gió gào ngàn", "giọng nguồn hét núi".

- Sự hoang dã của chốn thảo hoang không tên không tuổi.

=> Từ ngữ chọn lọc, phong phú, gợi tả → diễn tả cảnh đại ngàn hùng vĩ, lớn lao, mạnh mẽ phi thường bí ẩn linh thiêng giang sơn của con hổ.

c) Sự tương phản, đối lập gay gắt giữa cảnh tượng vườn bách thú, và cảnh núi rừng hùng vĩ diễn tả thâm thía nỗi nhớ tiếc da diết, đau đớn, của con hổ đối với những quá khứ huy hoàng của nó.

Tâm sự của con hổ là tâm trạng của người dân Việt Nam mất nước đang sống trong cảnh nô lệ và tiếc nhớ khôn nguôi thời oanh liệt với những chiến công chống giặc ngoại xâm vẻ vang trong lịch sử dân tộc.

Câu 3:

Với hình ảnh con hổ, tác giả đã có một biểu tượng rất thích hợp và vẻ đẹp để thể hiện chủ đề bài thơ. Con hổ có một vẻ đẹp oai hùng, lại được coi là chúa sơn lâm, huy hoàng đầy hồng hách ở chốn đại ngàn sâu thẳm, trong vũ trụ rộng lớn, hay bị giam hãm trong cũi sắt là biểu tượng rất đắt về anh hùng chiến bại mang tâm sự u uất. U uất vì tù túng, mà phải chấp nhận cái tẻ nhạt, tầm thường. Cảnh rừng khoáng đạt, hùng vĩ - giang sơn của chúa sơn lâm - là biểu tượng của thế giới rộng lớn, tự do và cao cả. Với hình ảnh có ý nghĩa biểu tượng đó, nhà thơ rất thuận lợi trong việc nói lên tâm sự và cảm hứng lãng mạn của mình.

Câu 4:

Nhà phê bình Hoài Thanh đã ca ngợi Thế Lữ "*như một viên tướng điều khiển đội quân Việt ngữ bằng những mệnh lệnh không thể cưỡng được*". Điều này nói lên nghệ thuật sử dụng từ điêu luyện, đạt đến độ chính xác cao:

- Chỉ riêng về âm thanh núi rừng Thế Lữ cho ta nghe thấy tiếng gió gào ngàn, giọng nguồn hét núi, tiếng thét khúc trường ca dữ dội.
- Điệp ngữ tạo ra sự tiếc nuối (nào đâu, đâu những, ...)
- Câu thơ nhịp nhàng, cân đối khi miêu tả dáng điệu hùng dũng, mềm mại của con hổ.